

ШУМЛА 15 НОЕМВРИЕ

Лишиинцъз дела Шумла къ ла 15 ноемврие ла 10 чесчир де диминѣцъ не бѣ гарѣ де самъ авре о кжцива тѣнари касрїй лѣкра ла праф де пышкъ т магадїа принципалъ а Шумлемъ ав причинит в априндере пленитоаре (Експлодїе) карѣ нѣ нумай ав даргънат тоатъ Зидирѣ де піатрѣ, лкарѣ се афла 63,000 фшикъри де тѣн ши 2000 де бѣтое праф де пышкъ, че лнкъ ав сфермат ши ав стрикат къ дескваршире, ши ав топї чѣ май мѣлтъ парте а 40 де тѣнри де кампаніе че съ гтѣ каскълъ тримицъ ла Индріанополе; и 48 де тѣнари карїи лѣкра ав перит. Тотъ лн ачѣстъ Зидире Ера ши магадїа де захереле, лкарѣ апроапе де 10 мій сачи де гржъ ши в мѣлцине де алте гѣтири де але мжнкарей саѣ фкѣтъ прада фокълъ. Фокълъ саѣ ардирѣ магадїен ав цинѣтъ тоатъ Зиоа; ши къ тоате къ Видирюл чеа маре Ера де фацъ кареле наѣ лифит дин фаца локълъ дар нѣ ларѣнѣ ниминѣ асе апроопа де Зидире касъ стингъ фокълъ дин причина пленитоаре челор неконтеините але бомбарделор, ши але гранаделор лнкъркате. Огомотъл чел дитажю, ши пленитоаре чеа винѣ 8на дѣлъ алта, прекъмъ ши коамбелъ че се асважрѣ лмпражиетъ тоатъ четатѣ, ав причинит в резвалъ гроздавъ лнгъретоунъ лжкъиториј ши оставиї, ши пннѣ нѣ ав афлат оаменїи причина чѣ адвѣратъ а ачестей гроздавъ кѣр Видирюл чел маре ав автъ грѣтате касъ поатъ линици лѣмѣ ши са ашездъ орнадъла.

ЛІБАНДРІЯ 23 ОКТОМВР

Де про кжтева Зиле ам вѣзът лнгърнандълъ дин Египетъл де със ачеле дѹж Експедициї французскъ ши тосканъ, кариле май мѣлт де 8н ам 8мбла лдегъвите пврци але Египетълъ ши а Нубіей фкѣнд аиче исѣсите черчетърѣ лпривирѣ шинцелор.

Шефїй ачестор дѹж Експедициї Д. Д. Шамполеон ши профессоръ Рожелини, а шидацъ фїше каре къ лжкънца ла кон-

съл націїи сале, ав примит визителъ тѣтърор персоанелор лсемнате а Орашълъ ачестуа, че дарѣ съ вадж 8рмъриле ачестей интересантъ квакториј.

Хартїиле жмбелор Експедициї кѣпрайд кала патрѣ мїй десенчирѣ съ лсемнитърї, че лкипъек а Еве тоатъ организацїа политическъ ши религіоасъ, обшѣскъ ши привата а Египетълъ векъ. Ни чи в динеарѣ в Експедициї лпривирѣ шинцелор наѣ фост а тжт де лнавъци та матерїй лсемнитоаре ши спорникъ лтот фелюл де лмвакътъръ. Комисія тосканъ май адѣче афарѣ дезачесте в адѣнаре албскъ де антиквитациї. Ачѣстъ комисіе жлеще пїердерѣ исѣситълъ съ лнтаралист докторълъ Ради, кареле болнѣвиндълъ ав фост созит аиче май наинте спре а черка аеръл мірѣй, ши ав мѣрнит лн инсюла Родос 8нде съ дѣлъсе къ нѣдѣждѣ къ ачестѣ климѣ фръмтоасъ жи ва лтогрече сънѣтатѣ. Съ стржнсъръ маре де лѣкъръ лпривирѣ исторіей на тѣрале, адѣнате де кѣтълъ необогитъл ачест лнтаралист, ав ремас лпода консѣлълъ генерал де Тосканы Д. де Розети. Комисія Тосканъ ав пурчес ла Ливъро, ши чѣ французскъ се вѣ лѣкърка лекърт пентрѣ Марсіліа. Се поате Зиче къ амндоузъ поатъ къ сине в комоарѣ де бирдинце пентрѣ шинциле историче ши археологиче.

Д. Д. Шамполеон ши Рожелини, лфацощацъ де кѣтълъ консѣлъ націилор сале саѣ примит май де мѣлт орі ла Лнлцимѣ са лн адїенцїе партикъларъ, кареле лѣлъ артат чѣ май плкѣтъ примире ши ав вѣтъ але да ведератъ дова-дѣ а чинстрий сале дарбинд фїше кърѧш сабїе лмбрѣкатѣ къ авр. Дин партѣлор, ачешъ дой лѣкъцаций ав ростит сицитоарѣ лор мѣлцимире пентрѣ ачестѣ лналтъ протекциє че лѣлъ лвонит де ачро-чета къ чѣ май маре сигъранциє, а тжтѣ цѣрїй каре къ пѣчини ани май фнаните нѣсъ пѣтѣ 8мбла дикът къ ш пѣтере лн арматъ ши къ челе май греле примеждїй.

Лтѣна дин адїенцїи лѣкъците де кѣтълъ Лнлцимѣ са Д. лн Профессоръ Рожелини, ачеста ав рѣспублика Херетисирѣ Вице Кранлъ, къ тотъ спорил ачестей

ЕКЛАТОРІЙ ар аве амълцзми май ұтгай
протекцией ачей апхржтоаре карбіш ұрмаз
жтоате локұриле; ши къ Алиңцимѣ са фе-
ричій дұсқа ұпреднікъ джинший де авыціиле
жѣ қажигат, ар пүте аве тот аритұл
де а сокоти ачестж споринцж ка аса ұ-
сұшій лұкраре“. Вице Краюл ар жспұчес,,
къ фолосыл үзереи де сұпт аса оқжармчи-
ре прекум ши ғналта чинстире құвнин-
тә персоанелор тимисе дела пріетинеши
гұвернурій, ар чере тоате ачеле че аз фы-
қот әл пентрұ джинший; ши къ пофте-
ше пе профессорұл Розелинн амълцзми
К. сале Алиж. Марелдій дұк пентрұ до-
безіле де пріетешілг прин кариле аз вәдт
ауди легжтұриле че стаң ұтре Тосканаши
Египет“. Әл аз адасын къ ұна дин че-
ле май плжкүте пентрұ сине аз фост а-
леңерұ Домнұлай Росетті, але кәрұм ұ-
сұшимій персонале ар фи бредніче де тоz
атж аса чинстире.

АМБРИКА

Небіорк. Ита ш фаптъ че доведеше
къ кжтъ репеңюне се фак қалтториіле ұ-
зіоа де астжай: Қынегұцитор дела ора-
шыл Бостон дин Америка де мұхъжоапте,
кареле наұ лиғит дин цара са де кжт
нұмай ш сұтъ де зиле, аз трекот де
доңж оры Океанұл Атлантика, аз әзбови-
т 16 зиле ғн Енглитеңа; де аичѣ ла
Хавер (ораш къ лиман ұФранциә) ши
ла Пирис ұндә аз петрекот кжтева зиле;
Әл аз черчетат ұцәриле де үос Орашеле
Брюксел, Амстер, Ұтрехт ши Амстердам,
саz май әзбовиit ұкъ кжтева зиле чер-
четжид мареле Канал дела Амстердам ла
Хелдер.

Зұмарұ дин Исторія Шатрій ла №. 61

Сре май әзмұрнит ұцеленіре а ұр-
метоареи исторій се құвнин сз ұсемній:
къ ла анұл 1467 царұл Іван чел маре аз
рәмас вәдзб де социа са Марія, карғіш
нискүт пе принципұл Иван мошенниторю
tronұлай Москвей. Интересыл статж-
лай, че побжұм күрсұл политичей але
ачестж Монарх, лаz ұдемннат аж кес-
тори де ал доиле ла 1473 къ принце-
са Софія фїка луї Тома Палеологұл, фра-

теле луї Констандин челүн де пе ұрмаз
пұраг крешин ал Константинополен. А-
тбнчес канд Әмінітре ал трійлік лор фра-
те, прин сұптиере құттар Қоамет, ши
тиметерұ фїйчей сале ла ҳаремұл Ԑзл-
танұлай, аз қажигат дела әпілжорюл
патрій сале дөмніа четкіцей әнос, То-
ма Ера деспот ұ Мореа, саz дисцират
ши фұцинда саz адепостит ла Рома къ
тоатж аса фамиліе. Папа Піліс ал дои-
лік, вәзінда примеждіа ұқарұ се афла
kreшинжатб, не әчеттат ұмбита спре
апхарарұ Ей пре Стефан Ұвод, ши пре
алцій Монарх. Әлжелжид апой бред-
ничіа ши ҳарактирул Софій, фїйчей
стралжитұлай сеz оаепе, аз құцеттат
ши пре ғаz әш ұтреңүй спре асеминкъ ско-
пос мжнгүиторю. Арепт ачел қаджанд
ұтре чүй Ордодоксий пентрұ джиса ұн соц
коронат спре миарарұ Европей архикваж
окій асупра Шарұлай Иван, әкрединци-
адес къ Софія ил ва пүте ұсфлеций къ
ұра са құттар Қоамет, шил ва ұдғапле-
ка де ардика армеле асупрж, Прелаж
ачеста май нәдджа ұ Папа, къ прин
ұржхирұ ачеліа, ва пүте сұмбне скад-
нұлай сеz пе клиросыл Москвей, дела
кареле ла кончиліа (соборұл) де Фіорен-
ца, примисе оаре қаре үржыри. Ән
Епоха ачестей әкескрий къ фамиліа Па-
леологұлай, Иван аз қыт атена әмп-
реттеска; адикж вұлтұрұл къ доңж капе-
те ши титл де әүткраг атоатж Россія.
Минтб пұтрунжтоаре а Софіей, а Ей
әнергіе ши амбацие қооцитж къ шүйнца
үнелтирилор қортеңане, адхонж маре ұр-
жире ачестей принцесе ла ұтреңүріле
статжлай, дине ачестж әссирие ла анұл
1478 саz нискүт принцұл нұмит Василе
Габрійл.

Стефан Ұвод, асеминкъ вәдзврж-
инда де ш принце са Ампэртеска, афар
де виткұл сеz фїй Богдан нискүт ді
адода социе, че Ера фїика луї Лодонч
домнұлай де Арағл, аз май авыт дин
а трія касторие ш фїкz нұмитж Елена.
Ли құрғыл Нинчетателор рәзбоае, Богдан
әбзац адела ироғл сеz піринте мжестреа
армелор, таr Елена сұпт побжұирұ мұ-
мей сале креши ұфрағмұссеце ши ғн ҳа-
рұй ла құттар Ԑчевей капиталіа ши ғ-

тврите четате а Молдовей. Тemeюл є-
дакацієй жүнелор фійче, азфост пе а-
түнчө күношинца әдаторіле лор кітірж
дұмнеде, пірінцій ши патріе, прин
Урмарж кірора Молдовенчиле Ера ән ә-
векіме соцій ши мұмде дүйіасж, шикре-
шік патріе фійдікірора кіртіте шағпі-
страт әмілжокъл ненұмжартелор примеж-
дій, Мощенинд кітірж ақбета ши мари-
ниміа пәрінтелдій, доамна әлена Ера
мұнгжерб фамиліей. Шағ дат сем-
не де вредничіе ши характеристір, атжат ә-
стралжитакж ши әнепрітічеса ёй үрсітк.

Принцла Иван мещенинторюл тронзлай
Москвей, аңынчжид ла вкірстк де 24 аны
аз әфішошат прубе де аса барбажіе ши
әңделепчуне, атжат да интересирилестатұ-
лай кіт ши ла бұтталіле че аз курмат
пе тот джұна әтінса Меголилор Домініе
ағупра патріе сале. Юбит де пәрін-
теле сағ ши де тоатз нація, ачест прин-
цұ әзізтрат де ради әсіхими, Әрмә
планжилор үрзіте петр омжирі Россіей,
Ера а'єй лауда ши недеңде. Ішадар
План ши Влена, вредничий үнчл де алтұл
Ера оржнауций де пәрінцій лор ағта-
ри прин алор әсіцире легітіра полити-
кж әннтре Молдова ши әннтре Россія ши ә-
датз азпа әкіеरб трактатлай ді 1481
ши азпж искалирб кондіциилор кісіто-
ріеи, үн мәре бөгерю а Москвей, нымит
Михаил Плечеф, әбржаткж карақе-
терл үнчл солж, әсодит фінда деш свитж
нұмдерасж ши де ш гвардіе, аз сосит
әвара аңұлай ачелж ла Сәзіба, әскер-
чинат апеці пе доамна Влена әнзмелде
мощенинторюлай де тронла Москвей, аз-
жид әгрж үз әзізтуре доміназай ши при-
цесей одарж: саморүри ши алте ра-

ритаций. Азілә помполаға церемоніе ало-
годней Стефан Венкад сағ деспэрцит
ку дүйшіе де фійкаса прекарж аз әкре-
динцатш ла трій ай сж бөрій ши ла со-
ціилеме лор, спре ашдайше ла Москва, ка-
лж лор треджі се мәржі прин статзри-
ле Краюлж Польши, ши Радимир мә-
кар кінж фаворист ачестій үнирі, тоң
түш аз әвонт треджі аткета прин Аз-
тба, фіккінд әншіттік кізітоаре қебін-
чолж приміре ши үзгрезінадай даржі
прин әнадіншій солж, чи аз әтімпі-
натш ла марынж церей. Деосәбиций
тремиши дин партж ағодникжадай а-
шепта пе доамна Влена ла әттарж єй ә-
статзриле Москвей, үнде претутиндені
сағ әфішошат қебінчесе примірі фій-
чей үнчл Ероф алтагши вінтоарж әмпі-
рткесж а Ростіей. Нела міжлокъл үй нө-
емвріе әлена аз сосит ла Москва ши кі
помпж әтражид әнажкстралжиткапи-
талз, аз трас ла міністрик әнжалціреи-
үнде лақұл мұма царзлай, пелінгж ка-
рж аз петрекұт әлена пінз ла б ғенаріе
1482 әкәре әзік церемоніе Ампірткесж
сағ сербат көзініа үй Нілан ши а әлений,
чели әкіншшлж үн траю феричит, гар
патріилор сале фолосұры ши мәғбүре.

Дұмнебій Ворникж Костаке Коз-
наке дорина спорюл ши әттемеїрб ач-
естей ғадете үзінтитоаре кітірж лемина-
рж ши әбзінштәцирж компатріоцилор, аз
біне болт ши пе ачкетз шеселжніе асе
пренұмера пе то әзімпларе ши ақымж-
ра асеминж нұмжар де трактат де пачж
Індріанполей, але кірора кашиг де ре-
дакцие сағ үзгрезит сериманилор копій.

ЯФОР ІЗМВ

Ресипиторій тәржес қа ши кінд нар, аве де тәржит, таң скымпіи ка ши кінд нар-
май аве ся мадарз.

СӘБЕРГАДІИ МӘТВОРОЛОГИЧ.

ЗІОД	СӘБЕРВАЦІЕЙ	/ Калдомесор	Греомесор	Старж әрзлай
22	танжаріе диминбіца ла 8 ч	— 19	28 - 8	СЕНІК
Да 24	Піндаріе Соареле ресаре ла 2 ч. 22 м	Амбэз зи віне ла 7 ч. 11 м		